

Total No. of Printed Pages—5

6 SEM TDC DSE EDN (CBCS) 2 (NH)

2 0 2 3

(May/June)

EDUCATION

(Discipline Specific Elective)

(For Non-Honours)

Paper : DSE-2

(Education in Post-Independence India)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following questions :

(a) বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগ কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল ?

In which year was the University Education Commission established?

(b) ভাৰতীয় সংবিধানখন কেতিয়াৰ পৰা বলৱৎ কৰা হয় ?
Since when had the Indian Constitution implemented?

(2)

- (c) মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল ?
Who was the Chairman of the Secondary Education Commission?
- (d) “ভাৰতৰ ভাগ্যই বৰ্তমান গঢ় লৈ আছে ইয়াৰ শ্ৰেণীকোঠাত।” কথাৰ কোনে কৈছিল ?
“The destiny of India is now being shaped in her classrooms.” Who said this?
- (e) 10+2+3 শিক্ষাৰ গাঁথনিটো কোনে আগবঢ়াইছিল ?
Who forwarded 10+2+3 structure of education?
- (f) জনাৰ্দন বেডী কমিটি কোন চনত গঠন কৰা হয় ?
In which year was Janardan Reddy Committee formed?
- (g) RMSA ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
Write the full form of RMSA.
- (h) RUSA ৰ যি কোনো এটা লক্ষ্য লিখা।
Write any one aim of RUSA.

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো পাঁচটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

4×5=20

Write short notes on any five of the following :

- (a) বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ মতে বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যসমূহ
Aims of university education according to the University Education Commission
- (b) মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ মতে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ নতুন সংগঠনৰ আৰ্হি
New organizational pattern of secondary education according to the Secondary Education Commission

P23/851

(Continued)

(3)

- (c) শিক্ষাৰ জাতীয় লক্ষ্য সম্পৰ্কত কোঠাৰী আয়োগৰ মত
National objectives of education forwarded by Kothari Commission
- (d) ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি, ১৯৬৮
National Policy on Education, 1968
- (e) শিক্ষাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৯ ৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
Characteristics of the Right to Education Act, 2009
- (f) NAAC ৰ ভূমিকা
Role of NAAC
- (g) ভাৰতীয় সংবিধানত অনুসূচিত জাতি আৰু অনুসূচিত জনজাতি সম্পৰ্কে থকা শিক্ষাৰ ব্যৱস্থাসমূহ
Educational provisions for SC and ST in the Indian Constitution

3. বৃত্তিমূলক শিক্ষা আৰু স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ সম্পৰ্কত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহ আলোচনা কৰা। বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শাৱলীৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

4+4+5=13

Discuss the recommendations of the University Education Commission on vocational education and women education. Discuss the implication of the University Education Commission's recommendations in present education system.

P23/851

(Turn Over)

(4)

অথবা / Or

ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাটো ব্যাখ্যা কৰা।

13

Explain the Preamble of the Indian Constitution.

4. মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে পাঠ্যক্ৰম আৰু শিক্ষণ পদ্ধতিৰ ক্ষেত্ৰত কি কি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল? বৰ্তমান ভাৰতীয় শিক্ষাৰ বিকাশত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শাৱলীৰ প্ৰভাৱসমূহ আলোচনা কৰা।

4+4+5=13

What were the recommendations of the Secondary Education Commission on curriculum and methods of teaching? Discuss the implication of the recommendations of the Secondary Education Commission in the development of present Indian education system.

অথবা / Or

কোঠাৰী আয়োগ গঠন কৰাৰ যুক্তি কি আছিল? শিক্ষাৰ গাঁথনি আৰু কৰ্ম অভিজ্ঞতাৰ ক্ষেত্ৰত কোঠাৰী আয়োগে কি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল, লিখা।

3+5+5=13

What were the reasons for setting up of Kothari Commission? What suggestions were given by Kothari Commission regarding the structure of education and work experience? Write.

(5)

5. ঈশ্বৰভাই পেটেল কমিটিয়ে শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য সম্পৰ্কত আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ লিখা। ঈশ্বৰভাই পেটেল কমিটিয়ে আগবঢ়োৱা বিভিন্ন পৰামৰ্শাৱলী লিখা।

6+7=13

Write the objectives of education according to Ishwarbhai Patel Committee. Write the recommendations of Ishwarbhai Patel Committee.

অথবা / Or

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতি, ১৯৮৬ ৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা আৰু এই শিক্ষানীতিৰ এটি মূল্যায়ন আগবঢ়োৱা।

6+7=13

Discuss the salient features of the National Policy on Education, 1986 and evaluate it.

6. সৰ্বশিক্ষা অভিযানৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যসমূহ লিখা। সৰ্বশিক্ষা অভিযানৰ কাৰ্য্যৱলী ব্যাখ্যা কৰি মূল্যায়ন কৰা।

5+5+3=13

Write the aims and objectives of Sarva Shiksha Abhiyan. Explain with evaluation the functions of Sarva Shiksha Abhiyan.

অথবা / Or

জাতীয় জ্ঞান আয়োগৰ লক্ষ্যসমূহ লিখা। এই আয়োগৰ পাঁচটা মূল দিশ লিখা। ভাৰতীয় শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত জাতীয় জ্ঞান আয়োগৰ প্ৰভাৱসমূহ আলোচনা কৰা।

4+5+4=13

Write the aims of the National Knowledge Commission. Write five major focus areas of the National Knowledge Commission. Discuss the implications of the National Knowledge Commission on Indian education.

***